

Бібліографія

1. Августин Р.Р. Конкурентоспроможність та основні поняття, що її характеризують. //Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія Економіка. – 2007. – Випуск 21. – С.39-44.

2. Воронкова А. Е. Концепція управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства / А. Е. Воронкова // Економіст. – 2007. – № 8. – С. 14-18.

3. Кириченко, Л. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємств / Л. Кириченко // ВісникКиїв. торг.-екон. ун-ту. – 2009. - № 1. – С. 62-66.

4. Мікловда В.П. Стратегічне управління конкурентоспроможністю: епістологічні підходи та практична проблематика: Монографія. / Мікловда В.П., Брітченко І.Г., Кубіній Н.Ю., Колодинський С.Б., Ціцак Л.М. – Полтава,2012

5. Павлова В.А. Система управління конкурентоспроможністю підприємства / В.А. Павлова, Р.В. Губарєв // Європейський вектор економічного розвитку. –2014. – № 2 (17). – С.168-177.

Олеся ШВЕЦЬ

студентка спеціальності «Менеджмент»
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Федірко М.М.)
Тернопільський національний економічний університет

УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЮ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Енергоефективність національної економіки є пріоритетним напрямом у сфері енергетичної політики багатьох країн світу. Розвиток цього напрямку обумовлений такими факторами, як: вичерпність невідновлюваних енергетичних ресурсів, відсутність альтернативи замінити їх на більш екологічно безпечні та менш енергоємні, наявність ризиків при їх видобутку, переробленні та транспортуванні – усі ці чинники сприяють розвитку досліджень у даному напрямі. У зв'язку з нестабільністю у регіонах видобутку енергетичних ресурсів,

напруженістю на світових ринках енергетичних ресурсів та зростанням цін на енергоносії вищенаведені фактори набувають все більшого значення. Спроби розв'язання проблем підвищення енергоефективності в Україні робляться впродовж значних проміжків часу. В Україні діє велика кількість нормативно-правових актів різних рівнів (більше 250 актів), були запропоновані заходи, зокрема й ті, які враховують досвід розвинених країн світу. У рамках пріоритетності скорочення питомого споживання енергоресурсів Україна долучається до різних європейських ініціатив, зокрема до Договору про Енергетичне співтовариство. На сьогодні в Україні діють:

- «Енергетична стратегія України на період до 2035 року», яка передбачає інтеграцію української енергосистеми до європейської із збільшенням експорту енергії, зниження рівня енергоємності промислового виробництва та підвищення енергетичної безпеки держави [1];

- регіональні програми підвищення енергоефективності;
- галузеві програми підвищення енергоефективності;
- програми зменшення споживання енергетичних ресурсів бюджетними установами через їх раціональне використання;
- державні стандарти з енергозбереження, нормування витрат, енергетичного маркування, енергоаудиту тощо [2].

Впроваджуючи різного роду програми з енергоефективності, Україна має орієнтуватися на світовий досвід управління енергозбереженням. Так, перманентне зростання цін на паливно-енергетичні ресурси сприяло зростанню залежності Німеччини від країн-експортерів, що стало приводом до виникнення нових дискусій у сфері енергетичної політики. Особливо дискусії загострилися під час конфлікту між Росією та Україною. Найбільш обговорюваними питаннями були стимулювання власного виробництва енергії за рахунок використання вугілля та альтернативних джерел енергії, а також питання демонополізації газотранспортної системи.

На сьогодні близько 80 % енергоресурсів Німеччини імпортують за кордон [3]. Основними шляхами, за допомогою яких Німеччина вирішує питання енергетичної безпеки національної економіки, є програми з енергоефективності, енергозбереження та підтримки змішаного енергозабезпечення. Серед важливих напрямів стимулювання розвитку

енергетичної незалежності виділено стимулювання екологічних проектів із використання альтернативних видів енергії та видобуток власного вугілля (кам'яного та бурого).

Важливим науковим та практичним інтересом для наслідування українською економікою є досвід Японії. Починаючи з 1973 р., для будівельних компаній, що дотримуються норм із зниження енергоємності нових будинків, надаються вигідні умови з кредитування [4]. Гострота проблеми енергозбереження в Японії виникла через дефіцит у країні паливно-енергетичних ресурсів. Японці змушені здійснювати імпорт близько 80 % необхідних їм енергоресурсів.

Що стосується розвитку національної економіки, то програмні заходи з розвитку енергозбереження та підвищення енергоефективності необхідно зосередити на декількох ключових напрямках, а саме вирішення розв'язання проблем енергетичної ефективності підприємств житлово-комунального господарства та стимулювання виробництва енергії з поновлюваних джерел. Житлово-комунальне господарство – це, власне, та частина енергоспоживання, де у системах опалення та підігріву води існує значний потенціал до підвищення енергоефективності. З метою реалізації програми енергозбереження основним заходами є: масштабне впровадження та обслуговування приладів обліку; обов'язкове здійснення переходу до стандартів енергоефективності для нових будівель і тих, що підлягають реконструкції; поступова модернізація систем теплопостачання будинків; використання систем освітлення, що сприяють підвищенню енергозбереження.

Другим напрямом потрібно відокремити можливість розширення використання того ж зрідженого газу (досвід Німеччини), альтернативних джерел енергії та використання твердого палива, виробленого із застосуванням сучасних технологій. Можливим напрямом може стати ще раціоналізація використання енергоносіїв у промисловості. Заходи з підвищення енергоефективності необхідно спрямовувати не тільки на зниження витрат енергоресурсів але й сприяння поширенню послуг з енергосервісу.

Таким чином, через реалізацію подібних заходів національна економіка стане більш енергоефективною, а це, у свою чергу, укріпить еколого-економічну безпеку та позиції України на міжнародній арені

Бібліографія

1. «Енергетична стратегія України на період до 2035 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>

2. Національний план дій з енергоефективності до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: sae.gov.ua/sites/default/files/NEEAP_1228.doc.

3. Сурменелян, О. Р. Світовий досвід управління енергозбереженням / О. Р. Сурменелян// Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2013. – № 2. – С. 96–108.

4. Накамори, Х. Японія – мировая экономическая держава / Х. Накамори, Д. Вада. – М. : Наука, 1986. – С. 169–170.

Віктор ШУМАДА

слухач магістратури за спеціальністю

«Публічне управління та адміністрування»

(науковий керівник: д.н. держ. упр., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Толуб'як В.С.)

Тернопільський національний економічний університет

МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В ЖКГ

Україна споживає у загальному балансі більше 60–70 % імпортних енергоресурсів і є однією з енергозалежних країн Європи[1]. Відсутність власних енергоресурсів та їх неефективне використання загрожує національним інтересам і безпеці країни. Тому вирішення питань енергозбереження та енергоефективності є одним з першочергових завдань влади в умовах енергетичного дефіциту.

Понад 30 % кінцевої енергії в Україні, як і в більшості європейських країн споживається житловими будинками. Це найбільший сектор національної економіки з точки зору енергоспоживання. Якщо в індустріальному секторі споживання енергії поступово зменшується (підприємства впроваджують енергоефективні технології), то в житлово-комунальному секторі питання енергозбереження вирішується значно